

Przemysław Jeżek

ZASIŁKI CHOROBOWE

**z ubezpieczenia społecznego
w 2022 r.**

e- Kompedium
nabywania prawa i rozliczania świadczeń
dla pracowników i zleceniobiorców

SPIS TREŚCI

I.	Strategie ZUS na lata: 2021 – 2025 r.	8
1.	Przejęcie przez ZUS rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne	8
2.	Przejęcie przez ZUS wypłaty zasiłków chorobowych	10
II.	Zmiany w przepisach ustawy zasiłkowej od 1 stycznia 2022 r.	13
1.	Wypłata świadczeń chorobowych po ustaniu ubezpieczenia chorobowego	13
2.	Zasiłek chorobowy po ustaniu zatrudnienia a prawo do renty i emerytury	20
3.	Ustalanie okresu zasiłkowego po przerwie krótszej niż 60 dni	23
4.	Zasiłek chorobowy za okres pobytu w szpitalu	33
5.	Świadczenie rehabilitacyjne a ustalone prawo do renty i emerytury	35
6.	Zasiłek wyrównawczy a prawo do renty i emerytury	39
7.	Ponowne ustalenie podstawy wymiaru świadczeń chorobowych	41
8.	Ustanie ubezpieczenia chorobowego w okresie ciąży	44
9.	Pozyskiwanie danych przez ZUS	46
10.	Świadczenia chorobowe dla prowadzących działalność i współpracujących	49
10.1.	Uproszczenie zasad podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu	53
III.	Ujednolicenie przepisów tytułem wypadków przy pracy od 1 stycznia 2022 r.	60
1.	Przepisy o wynagradzaniu a prawo do zasiłku chorobowego	60
2.	Modyfikacja pojęcia rodzaju działalności według PKD	63
3.	Jednoznaczna definicja wypadku przy pracy	65
4.	Brak sukcesji wysokości stopy procentowej składki wypadkowej	67
5.	Składka wypadkowa w okresie przejściowym	71
6.	Zlecenie przez ZUS kontroli u płatników składek	73
IV.	Prawo do świadczeń chorobowych	75
1.	Przepisy prawne	75
2.	Podleganie ubezpieczeniu chorobowemu	78
2.1.	Obowiązkowo	78
2.2.	Dobrowolnie	81
3.	Uprawnieni do wypłaty świadczeń chorobowych	86
4.	Rodzaje świadczeń chorobowych z ubezpieczenia społecznego	89
4.1.	Prawo do świadczeń chorobowych od pierwszego dnia niezdolności	92
5.	Okresy zrównane z niezdolnością do pracy	103
5.1.	Kandydat na dawcę szpiku	105
5.2.	Kwarantanna i izolacja	106
5.3.	Podleganie ubezpieczeniu chorobowemu jako warunek do wypłaty świadczeń	111
6.	Niezdolność do pracy w okresie udzielonych pracownikom urlopów	113

7.	Okres wypłaty wynagrodzenia i zasiłku chorobowego	117
7.1.	Limit 33 i 14 dni w roku kalendarzowym.....	118
7.2.	Nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego.....	127
7.3.	Dopuszczenie do pracy w okresie orzeczonej niezdolności do pracy	131
7.4.	Wykorzystywanie zwolnienia niezgodne z celem tego zwolnienia.....	135
7.5.	Podjęcie dodatkowego równoległego zatrudnienia	138
7.6.	Podjęcie zatrudnienia w trakcie roku kalendarzowego	139
7.7.	Wypłata świadczeń chorobowych na przełomie roku	141
7.	Wypłata zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia.....	144
7.1.	Ograniczenie wysokości zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia	160
8.	Wysokość zasiłku chorobowego.....	164
8.1.	Wypłata zasiłku chorobowego w danym roku kalendarzowym.....	164
8.2.	Wypłata zasiłku chorobowego na przełomie roku kalendarzowego.....	170
8.3.	Pozostałe przypadki uprawniające do wypłaty zasiłku chorobowego	175
9.	Ustalanie okresu zasiłkowego.....	178
9.1.	Okresy za które przysługuje świadczenie chorobowe	178
9.2.	Okresy wliczane do okresu zasiłkowego.....	180
9.3.	Okres zasiłkowy a praca zdalna w okresie kwarantanny i izolacji.....	190
10.	Kody literowe na e-ZLA.....	191
V.	Zachowanie prawa do wynagrodzenia a świadczenie chorobowe	194
1.	Przepisy gwarantujące zachowanie prawa do wynagrodzenia	194
2.	Pozostałe przypadki zachowania prawa do wynagrodzenia.....	196
2.1.	Ulga dla pracowników przy rozliczaniu wynagrodzeń	197
2.2.	Wynagrodzenie za pracę i wypłata świadczenia chorobowego.....	212
2.3.	Wynagrodzenie za część miesiąca z innych przyczyn niż choroba.....	215
2.4.	Wynagrodzenie a choroba w dni wolne od pracy	217
2.4.1.	Stanowiska PIP i MRPiT z 2021 r.....	226
2.5.	Wynagrodzenie a choroba przypadająca tylko na dni robocze	234
2.6.	Wynagrodzenie za 1 dzień pracy w razie choroby przez 30 dni.....	236
2.7.	Wynagrodzenie niepełnoetatowca za część miesiąca i choroba.....	240
2.8.	Wynagrodzenie pracownika niepełnosprawnego za część miesiąca	242
2.9.	Świadczenie chorobowe za część dniówki roboczej	243
3.	Ograniczenie składki zdrowotnej do wysokości zaliczki na podatek	247
VI.	Świadczenie rehabilitacyjne	255
1.	Emerytura wojskowa a prawo do świadczenia rehabilitacyjnego	256
2.	Warunki przyznania świadczenia rehabilitacyjnego	260
3.	Wysokość świadczenia rehabilitacyjnego	264

VII.	Zasiłek wyrównawczy	265
VIII.	Zasiłek macierzyński	268
1.	Nabywanie prawa do zasiłku macierzyńskiego	268
2.	Okres wypłaty zasiłku macierzyńskiego	272
3.	Zasiłek macierzyński po ustaniu tytułu do ubezpieczeń	274
IX.	Zasiłek opiekuńczy	276
1.	Prawo do zasiłku opiekuńczego	276
1.1.	Przyjęcie dziecka na wychowanie jako warunek do uzyskania zasiłku	284
1.2.	Praca zmianowa a prawo do zasiłku opiekuńczego	290
1.3.	Zasiłek opiekuńczy na dni wolne od pracy	293
2.	Zasiłek opiekuńczy po porodzie	297
3.	Okres wypłaty zasiłku opiekuńczego	301
4.	Wysokość zasiłku opiekuńczego	309
X.	Podstawa wymiaru świadczeń chorobowych dla pracowników	311
1.	Przepisy prawne	311
2.	Okresy przyjmowane do podstawy wymiaru świadczeń	312
3.	Stawka dzienna świadczenia chorobowego	315
4.	Zmiana wynagrodzenia ze stawki godzinowej na stałe miesięczne	321
5.	Najniższa podstawa wymiaru świadczeń chorobowych w 2022 r.	322
5.1.	Najniższa podstawa wymiaru świadczeń chorobowych	329
5.2.	Nieobecność nieusprawiedliwiona a podwyższenie podstawy	334
5.3.	Brak podstaw do podwyższania świadczeń chorobowych	335
6.	Podstawa a niezdolność do pracy w pierwszym miesiącu zatrudnienia	336
6.1.	Honorarium w podstawie wymiaru świadczeń chorobowych	338
7.	Przyjęcie do podstawy zmiennych składników wynagrodzenia	340
7.1.	Zachowanie prawa do danego składnika wynagrodzenia	340
7.2.	Brak postanowień o zachowaniu prawa do danego składnika	341
7.3.	Zapisy regulaminu wynagradzania dot. składników wynagrodzeń	342
8.	Niezdolność po okresie urlopu bezpłatnego i wychowawczego	348
9.	Podleganie ubezpieczeniu w KRUS a prawo do świadczeń	356
10.	Podstawa wymiaru świadczeń po okresie wyczekiwania	357
11.	Niezdolność do pracy w kolejnych miesiącach zatrudnienia	358
12.	Kilkugodzinna nieobecność w pracy a podstawa wymiaru	364
13.	Wpływ nieobecności nieusprawiedliwionej na podstawę wymiaru	368
14.	Uzupełnianie miesiąca i korzystanie z urlopu wypoczynkowego	370
15.	Wpływ zmiany wymiaru etatu na podstawę wymiaru świadczeń	378
15.1.	Zmiana wymiaru etatu w miesiącach poprzedzających niezdolność	379

15.2.	Zmiana wymiaru etatu w miesiącu powstania niezdolności do pracy	381
16.	Ustalenie nowej podstawy wymiaru świadczeń chorobowych.....	393
17.	Waloryzacja świadczenia rehabilitacyjnego a ponowna niezdolność	399
18.	Składniki nie uwzględniane w podstawie wymiaru świadczeń.....	407
19.	Składniki wynagrodzenia za okresy dłuższe niż 1 miesiąc	410
19.1.	Składniki wynagrodzenia za okresy kwartalne.....	410
19.2.	Uzupełnianie premii kwartalnej.....	419
19.3.	Zatrudnienie przez okres krótszy niż 4 kwartały.....	421
19.4.	Wprowadzenie nowego składnika kwartalnego.....	425
19.5.	Składniki wynagrodzenia za okresy roczne.....	427
19.6.	Uzupełnianie składnika rocznego.....	432
19.7.	Zatrudnienie przez okres krótszy niż 1 rok	434
20.	Zmiana wymiaru a składniki za okresy dłuższe niż 1 m-c.....	440
20.1.	Zmiana wymiaru czasu pracy w tych okresach.....	440
20.2.	Zmiana wymiaru etatu w pierwszym dniu miesiąca.....	444
20.3.	Zmiana wymiaru czasu pracy po upływie tych okresów	447
20.4.	Zmiana wymiaru czasu pracy w tych okresach i po ich upływie	450
21.	Wynagrodzenie wypłacone w formie zaliczki a podstawa wymiaru	457
22.	Brak wypłaty danego składnika wynagrodzenia	459
23.	Zmiana regulaminu wynagradzania i jej wpływ na podstawę	465
23.1.	Nowy składnik wynagrodzenia	466
23.2.	Zaprzestanie wypłaty danego składnika wynagrodzenia.....	472
23.3.	Zmiana zasad pomniejszania danego składnika wynagrodzenia	475
23.4.	Włączenie składnika wynagrodzenia do płacy zasadniczej.....	489
24.	Umowa zlecenia zawarta z własnym pracownikiem a chorobowe	491
25.	Świadczenia chorobowe po przekroczeniu rocznej podstawy składek E-R	499
26.	Wysokość zasiłku macierzyńskiego	505
26.1.	Wysokość zasiłku w przypadku łączenia urlopu z pracą	509
26.2.	Wysokości wynagrodzenia za pracę i zasiłku macierzyńskiego.....	511
26.3.	Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego do wysokości św. rodzicielskiego	517
XI.	Podstawa wymiaru świadczeń chorobowych dla zleceniobiorców	528
1.	Przepisy prawne	529
2.	Niezdolność do pracy po upływie pełnego miesiąca ubezpieczenia	536
3.	Niezdolność do pracy przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego	537
3.1.	Posiadanie wcześniejszego okresu ubezpieczenia chorobowego	537
3.2.	Wypadek przy wykonywaniu umowy zlecenia	542
4.	Ubezpieczony nie posiada wcześniejszego okresu ubezpieczenia	544

5.	Opodatkowanie zasiłku chorobowego zleceniobiorcy	548
XII.	Dokumentowanie prawa do wypłaty świadczeń chorobowych	551
1.	Dokumentowanie prawa do zasiłku chorobowego	551
2.	Zasiłek chorobowy wypłaca płatnik składek (pracodawca, zleceniodawca)....	553
3.	Zasiłek chorobowy wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.....	554
4.	Błąd w zaświadczeniu lekarskim	557
5.	Zaświadczenia lekarskie wystawione za okres wsteczny	560
6.	Kontrola prawidłowości wystawiania zaświadczeń lekarskich.....	561
XIII.	Wypełnianie zaświadczenia Z-3	562
1.	Obowiązek sporządzenia zaświadczenia	562
2.	Zmiana rodzaju wypłaconego zasiłku	564
3.	Wypełnianie zaświadczenia	564
XIV.	Zasady dokonywania potrąceń z zasiłków	577
1.	Przepisy regulujące możliwość dokonywania potrąceń z zasiłków	577
2.	Od jakiej kwoty ustalana jest wysokość potrącenia.....	578
3.	Dopuszczalne kwoty potrąceń.....	579
4.	Zbieg egzekucji zmiany od 30 lipca 2020 r.....	579
4.1.	Zbieg egzekucji administracyjnej i sądowej oraz egzekucji administracyjnej.....	580
4.2.	Zbieg egzekucji sądowej	581
4.3.	Zbieg egzekucji świadczeń alimentacyjnych z wnioskiem wierzyciela	581
5.	Dopuszczalne kwoty potrąceń przy zbiegach.....	582
6.	Kwota wolna od potrąceń obowiązująca do 28 lutego 2021 r.	583
7.	Kwota wolna od potrąceń obowiązująca od 1 marca 2021 r.....	588
8.	Kwota wolna przy potrąceniach dobrowolnych.....	594
9.	Potrącenie z wynagrodzenia i zasiłku	596
10.	Zbieg egzekucji alimentacyjnej i niealimentacyjnej do zasiłku.....	603